

”Den låga räntan kommer öka klasskillnaderna i Sverige.”

Tidigare i år sänkte Riksbanken reporäntan till minus 0.25 procent och meddelade också att de köper statsobligationer för 40 miljarder kronor. Stockholmsbörsen reagerade positivt, räntorna på bolån sänktes och bostadsmarknaden fortsätter stimuleras nu när det är billigt att låna.

Günther Mårder, sparekonom på Nordnet, sa nyligen i Sparpodden att han tror att den låga räntan kommer öka klasskillnaderna i Sverige. Det tyckte vi lät intressant och bestämde oss för att ställa lite frågor till Günther.

Varför tror du att klasskillnaderna kommer att öka nu när räntan är så låg?

Sammanfattningsvis kan man säga att de som tjänar mest ofta har störst lån, dyrast bostad, störst pensionskapital och mest pengar på börsen. För dessa personer sjunker kostnaderna samtidigt som deras kapital ökar i takt med att börsen stiger och priset på bostäder ökar. De förmögna blir mer förmögna samtidigt som de med mindre förmögenhet inte får samma skjuts uppåt.

Bostäder

I och med den låga räntan på bolån får de nu sänkt månadskostnad och därmed mer pengar över samtidigt som deras bostäder stiger i värde. Många unga i storstäderna är överbelånade och i dagens ränteklimat är de vinnare.

De som bor i hyresrätt, till skillnad från de som äger sina bostäder, får fortsätta att betala sin hyra som de gjort historiskt. De kommer inte att se en sänkning av sin boendekostnad.

Studielån

Höginkomsttagare har ofta en akademisk utbildning vilket inte sällan även betyder höga studieskulder. Räntan på studielån har sjunkit de senaste sex åren och idag betalar man 0,9 procent i ränta på studielån tagna efter år 1988.

Tjänstebil

Tjänstebil är också något som är vanligt hos höginkomsttagare och det har aldrig varit så billigt att ha tjänstebil som nu. Förmånsvärdet på tjänstebilar baseras på statslåneräntan och prisbasbeloppet. Dessa har båda sjunkit på grund av den negativa inflationen.

Pensionsavsättningar

Ju mer man tjänar desto större pensionsavsättningar får man. Dessa sparas till stor del på stockholmsbörsen vilken ökar i värde när alternativa investeringar inte ger någon större avkastning.

Hur länge kommer detta att hålla på?

Jag tror att den låga räntan kommer att hålla i sig länge vilket kommer att betyda en stor påverkan på klasskillnaderna. Det är bara att titta på bankernas 5-års och 10-års ränta. Idag kan du binda ditt bolån på drygt 3 procent på 10 år.

Vad händer när det är så här billigt att låna?

Det finns en helt ny syn på skuldfrihet idag. För 40-talisterna är skuldfrihet en dygd men någon gång på 60-talet så ändrades synen på skuld. Idag är det naturliga att du har stora lån och att du dör med stora skulder. Idag använder många sin bostad som sin plånbok. Behövs det pengar till köp av en bil eller en renovering så används bostaden för att ta lån.

Jag tror att en hel befolkning som tänker såhär kommer leda till överkonsumtion vilket kan resultera i att hushållen skapar en finanskris.

Till sist – hur tror du börsen kommer utveckla sig framöver?

Efter en lång uppgång där en del av det ökade aktievärdet beror på den låga räntan och inte enbart på värdet på företaget, så är det inte ovanligt med en plötslig och inte sällan kraftig korrigerings. Frågan är när. Jag tycker att man ska fortsätta surfa på den positiva vågen vi är inne i men att man samtidigt bör vara medveten om att det kan bli ett ordentligt fall, och agera efter det.